शूर हृदयाची मुलगी

तेहरानच्या कथा

रीटा जकार्ताफोरुझ

शूर मुलगी

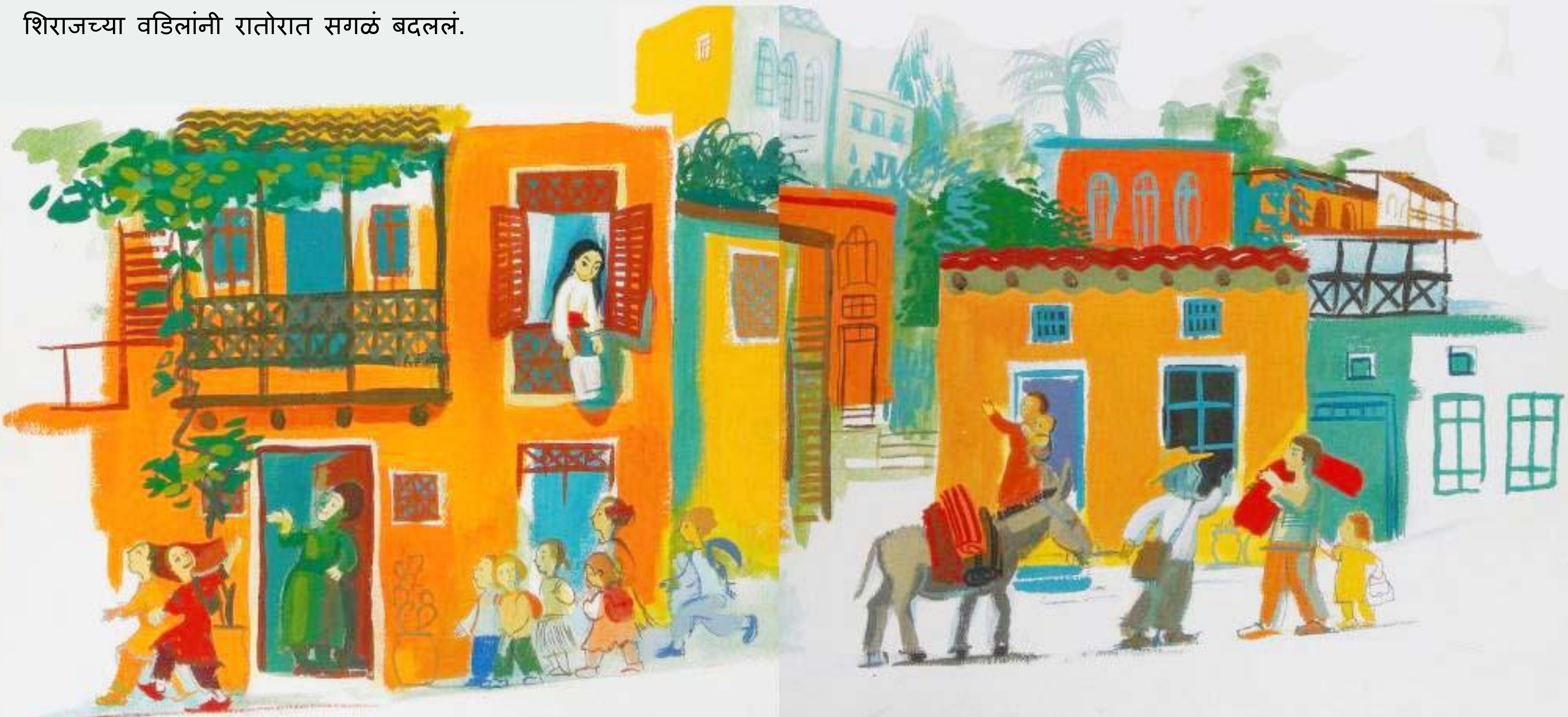
तेहरानच्या कथा

मराठी: अश्विनी बर्वे

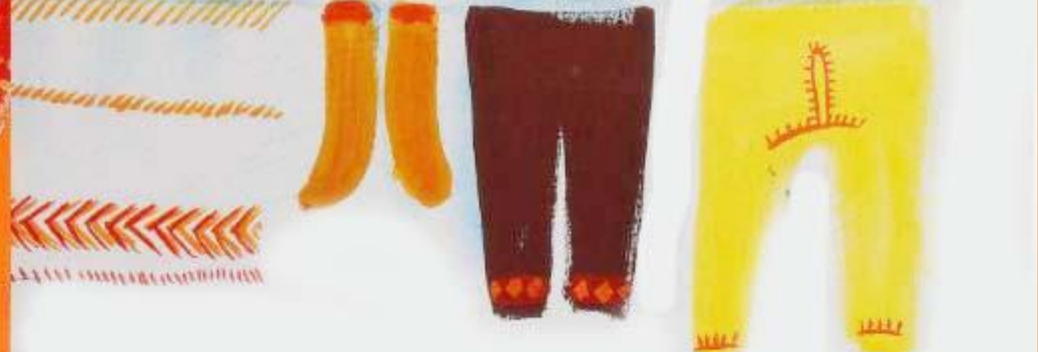

तेहरान शहरातील एका शांत रस्त्यावर शिराझ नावाची एक छोटी मुलगी राहत होती. शिराझचा जन्म झाला तेव्हा शिराजची आई वारली होती आणि त्यानंतर लगेचच तिच्या वडिलांनी पुन्हा लग्न केले. त्याच्या नवीन बायकोला शिराझ सारख्याच वयाची स्वतःची मुलगी होती. तिचे नाव मोनीर होते आणि दोन्ही मुली बहिणींसारख्या वाढल्या.सुरुवातीला, सर्व चांगले झाले. कुटुंब आनंदाने एकत्र राहत होते आणि शिराजच्या सावत्र आईने तिच्याशी दयाळूपणे वागले. त्यानंतर शिराजच्या वडिलांनी रातोरात सगळं बदललं.

“तुझे वडील दर आठवड्याला घरी पैसे आणत नाही, आम्हाला मोलकरीण परवडत नाही" सावत्र आई म्हणाली. "आम्हाला पैसे वाचवायला हवेत. शिराज, आतापासून. तू घरकाम करावंस असं मला वाटतं. "शिराजला आता तिच्या मैत्रिणींना भेटायला किंवा बाहेर खेळायला वेळ नव्हता. त्याऐवजी, तिने तिचे दिवस स्वयंपाक आणि साफसफाई, धुणे आणि इस्त्री करण्यात घालवले. तिला तिच्या वडिलांची खूप आठवण येत होती, परंतु तिला माहित होते की ती त्यांना परत आणू शकत नाही.

ही कथा शरद ऋतूतील एका दिवसापासून सुरू होते जेव्हा शिराजने तिची सर्व कामे उरकली होती: तिने घर स्वच्छ केले होते आणि कपडे धुतले आणि इस्त्री केली होती. जेव्हा तिला स्वतःसाठी थोडा वेळ मिळत असे. शिराजला घराच्या वरच्या बाजूला बाल्कनीत जाऊन बसायला आवडायचं. तिच्या गुडघ्यावर लोकरीचा एक गोळा ठेवला होता ज्यामध्ये तिची आई तिला सोडून गेली होती. ती हिवाळ्यातील स्वेटर विणण्यासाठी खाली बसली, जेव्हा अचानक वाऱ्याच्या एका सोसाट्याने तिच्या मांडीवरचा लोकरीचा गुंडा उडून बाल्कनीच्या पलीकडे फेकला गेला.

शिराज उडी मारून रेलिंगला चिकटली. तिने तिच्या आजूबाजूला पाहिले, वाऱ्याने तिचा लोकरीचा गोळा कोठे फेकून दिला हे पाहण्यासाठी ती झटकत होती. आणि शेवटी तिने तिच्या शेजारच्या अंगणातील एका पायाच्या झुडुपाच्या फांद्यांत पकडलेले पाहिले. "माझ्या आईची लोकर आहे. शिराझने स्वतःला सांगितले की ती जाऊन आणली पाहिजे"

शिराज, थरथर कापत होती. आणि फक्त तिला थंडी वाजत होती म्हणून नाही: तिने तिच्या घरापासून बागे पर्यंतचा रस्ता पार केला होता, ती लोकरीच्या गुंड्याच्या मागे आली होती. तिने तिच्या शेजारचे दार ठोठावले; समोरचा दरवाजा उघडण्याची तिने वाट पाहिली, पण उत्तर नव्हते. तिने पुन्हा ठोठावले. बऱ्याच वेळाने दाराच्या वरची एक छोटी खिडकी उघडली आणि तिच्याकडे डोळे वटारले. "तुला काय पाहिजे?" एका म्हाताऱ्या स्वरात विचारले गेले.

"आमच्या बाल्कनीतून माझा लोकरीचा गोळा पडला आहे. प्लीज, मी तो परत घेऊ का?" तुझी लोकर तुला देतो, पण एका अटीवर," म्हातारी म्हणाली. "तू माझी काही कामे करशील. मग तुझा लोकरीचा गोळा परत मिळेल. "आनंद होईल!" शिराझने उत्तर दिले की तिला फक्त तिच्या आईची लोकर हवी होती. दार उघडले. आणि जंगली आणि गलिच्छ लांब केस असलेली एक वृद्ध स्त्री दिसली. तिने चेहरा धुतला नव्हता. तिचा पोशाख घाणेरडा होता आणि तिची नखे लांब व वक्र होती. शिराझच्या हृदयाचे ठोके जोरात पडू लागले. तिला पळून जायचे होते. पण ती कुठे होती. "ही म्हातारी म्हणाली" भितीदायक दिसते. पण मला आशा आहे की ती चांगली असेल.

दार उघडले. आणि जंगली आणि गलिच्छ लांब केस असलेली एक वृद्ध स्त्री दिसली. तिने चेहरा धुतला नव्हता. तिचा पोशाख घाणेरडा होता आणि तिची नखे लांब व वक्र होती. शिराझच्या हृदयाचे ठोके जलद. पडू लागले.तिला पळून जायचे होते. "ही म्हातारी" ती म्हणाली "भितीदायक दिसते. पण मला आशा आहे की ती नंतर कशी दिसते हे ती विसरली.

घर अत्यंत घाणेरडे आणि दुर्गंधीयुक्त होते. म्हातारीने तिचे स्वयंपाकघर दाखवले. तिथे पण प्लेट्स, कप आणि भांडी पडलेली होती आणि त्यांना बुरशी आली होती. आणि सर्व सिंक मध्ये उंच ढिगारा पडला होता. म्हातारीने शिराझ ला एक जड हातोडा दिला आणि म्हणाली हे सर्व मोडून टाक. खूप दिले.

कोपऱ्यात घाण केलेली होती.

मग ती कामाला लागली. तिने सर्व भांडी धुतली, तिने सिंक घासले आणि फरशी पुसली. मग तिने पाण्याचे भांडे भरले, आग लावली आणि कपाटातील टोपलीत सापडलेल्या भाज्यांचे सूप तयार केले. जेव्हा स्वयंपाकघर स्वच्छ आणि नीटनेटके झाले आणि सर्वकाही योग्य ठिकाणी ठेवले. तेव्हा ती वृद्ध स्त्रीला शोधण्यासाठी गेली. “माझे काम संपले," ती म्हणाली. म्हातारीने एकही शब्द न बोलता स्वयंपाकघरात पाहिले.

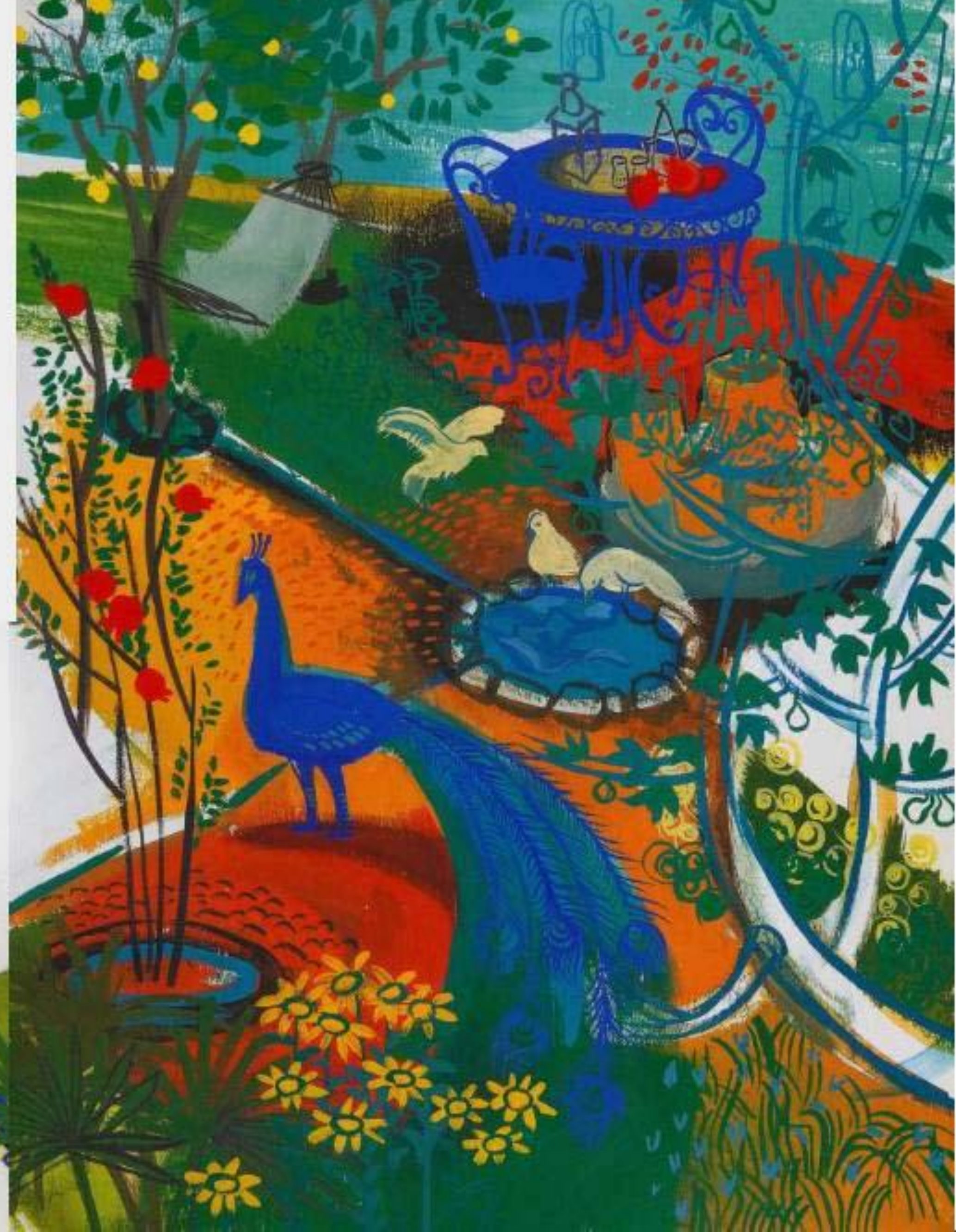

मग म्हातारी बाई शिराजला बागेत घेऊन गेली. बागेकडे फारच दुर्लक्ष झालेलं होतं. गवत लांबलचक वाढलं होतं आणि झुडुपे आणि फुलांमध्ये तण आणि झाडे उगवली होती. जमिनीला भेगा पडल्या होत्या आणि ती कोरडी होती. म्हातारीने शिराजला जड कात्री दिली. “तू सगळी फुले तोडून त्यांची मुळे काढावीत अशी माझी इच्छा आहे. झुडपेही तोडून टाक. सर्व काही नष्ट कर. मला काहीही नकोय," ती मागे फिरली आणि घराकडे परत येताना म्हणाली.

शिराजने सगळं काही तोडून टाकलं. तिने फुलं, झुडपं आणि दोन झाडं तोडून टाकली. एकही रोप उभं राहिलं नाही. जेव्हा बाग पूर्णपणे उद्ध्वस्त झाली, तेव्हा ती त्या म्हातारीला शोधायला गेली. "हे बघ, ते पण झालं." मोनीर म्हणाली. त्या म्हातारीने बागेकडे पाहिलं, पण एक शब्दही बोलली नाही.

त्याचे नंतर वृद्ध स्त्रीने शिराजला आपल्या बेडरूममध्ये नेले." तू अजून एक माझं काम केलं तर मी तुला लोकरीचा गुंडा देईन.... ही कात्री घे आणि माझे सर्व केस काप एवढ्या लांब केसांची मला गरज नाही."

शिराजने वृद्ध स्त्रीच्या जटाकडे पाहिले. तिने ते प्रथम, त् धुतले. तिच्या केसांना चमक होती आणि ते रुपेरी दिसत होते. शिराजने कंगवा घेतला आणि तिचे केस नीट विंचरले. आता घर स्वच्छ आणि नीटनेटके झाले होते, आणि ती खूप आनंदी दिसत होती. "ही घे तुझी लोकर," ती शिराझला म्हणाली. "तू केलेल्या सर्व गोष्टींबद्दल धन्यवाद."

“घरी जाताना, मागच्या दरवाज्याने जा. तुला दोन तलाव दिसतील – एक पाण्याने भरलेला, दुसरा काळसर. आधी स्वच्छ तलावात जा. तीन वेळा पाण्यात डुबकी मार. मग काळसर पाण्यात अंघोळ कर. तीन वेळा डुबकी मार. त्याशिवाय तू घरी परत जाऊ शकत नाही:" शिराजने त्या म्हातारीचे आभार मानले, तिच्याकडून लोकरीचा गुंडा घेतला आणि मागच्या दरवाज्यातून गेली. त्या म्हातारीने सांगितल्याप्रमाणे, तिला दोन तलाव दिसले. तिने पहिल्या तलावात तीन वेळा आणि दुसऱ्या तलावात तीन वेळा डुबकी मारली. मग ती घरी गेली. जेव्हा तिने स्वतःच्या घराचा दरवाजा ठोठावला, तेव्हा शिराझला आठवले की ती न सांगता बाहेर गेली होती आणि तिने दारही बंद केले नव्हते.

रात्रीच्या जेवणाच्या वेळी. "अरे देवा," ती मनात म्हणाली, "मी मोठ्या संकटात सापडेन." सावत्र आईने दार उघडण्याची वाट पाहत असताना ती थरथरू लागली. तिला माहित होतं की तिची चांगलीच खरडपट्टी निघेल.पण दारावर शिराजची सावत्र बहीण, मोनी, आली. ती हसली आणि तिने शिराझला अगदी नम्रपणे विचारले. "मी तुम्हाला काय मदत करू शकते?" "मला माफ करा," शिराज म्हणाली. "माफ करा. तुम्ही कोण आहात?" मोनीने विचारले. शिराज घाबरली. "मी शिराझ आहे. मी इतके दिवस बाहेर होते, त्याबद्दल मला खूप माफ करा," ती म्हणाली. "तुम्ही तिच्यासारख्या अजिबात दिसत नाही — खूपच सुंदर!“ "कृपया," शिराझ. "माझी चेष्टा करू नकोस." मला आत येऊ द्या. तुझी आई रागावेल.“ मोनिरने वळून आईला हाक मारली. शिराझची सावत्र आई दाराशी आली. "मी तुझ्यासाठी काय करू शकते?" तिने विचारले. "कृपया मला आता आणखी चिडवू नका," शिराझने विनवणी केली. "मी..." अखेरीस, मोनिरला आणि तिच्या आईला कळले की ती सुंदर तरुणी खरोखरच शिराझ होती. त्यांच्या मनात अनेक प्रश्न होते. "तू इतकी सुंदर कशी झालीस?" शिराझने त्यांना सर्व काही सांगितले.

दुसऱ्या दिवशी, शिराजची सावत्र आई आणि मुलगी बाजारात गेल्या आणि दोन पिशव्या भरून त्यांनी लोकर आणली. त्यांनी शिराज सारखे केले. त्यांनी लोकरीचा गुंडा म्हातारीच्या बागेत फेकला. आणि त्या लोकर घ्यायला तिच्याकडे गेल्या. त्यांना ती जागा बरोबर सापडली कारण त्यांचा एक गुंडा लापशीत पडला तर एक झाडत अडकला होता.

“तू आता आत जा!" शिराजची सावत्र आई मुलीला म्हणाली. "ठीक आहे," असे म्हटले तू सगळे शिराज सारखेच कर. आळशी आणि उद्धटपणा करू नकोस. मग तलावाच्या पाण्यात डुबकी मार. त्यात काहीतरी जादू आहे. मोनीरने वृद्ध स्त्रीच्या घराचा दरवाजा ठोठावला.

“चला! दार! उघड, म्हातारे!" मोनीर म्हणाली.

खूप उशीराच्या नंतर लहानशी खिडकी उघडली आणि त्यातून दोन डोळे दिसत होते.

“तुला काय पाहिजे?” म्हातारीने विचारले.

“माझा लोकरीचा गुंडा बागेत पडला आहे, तो मला पाहिजे आहे.“ मोनीर म्हणाली.

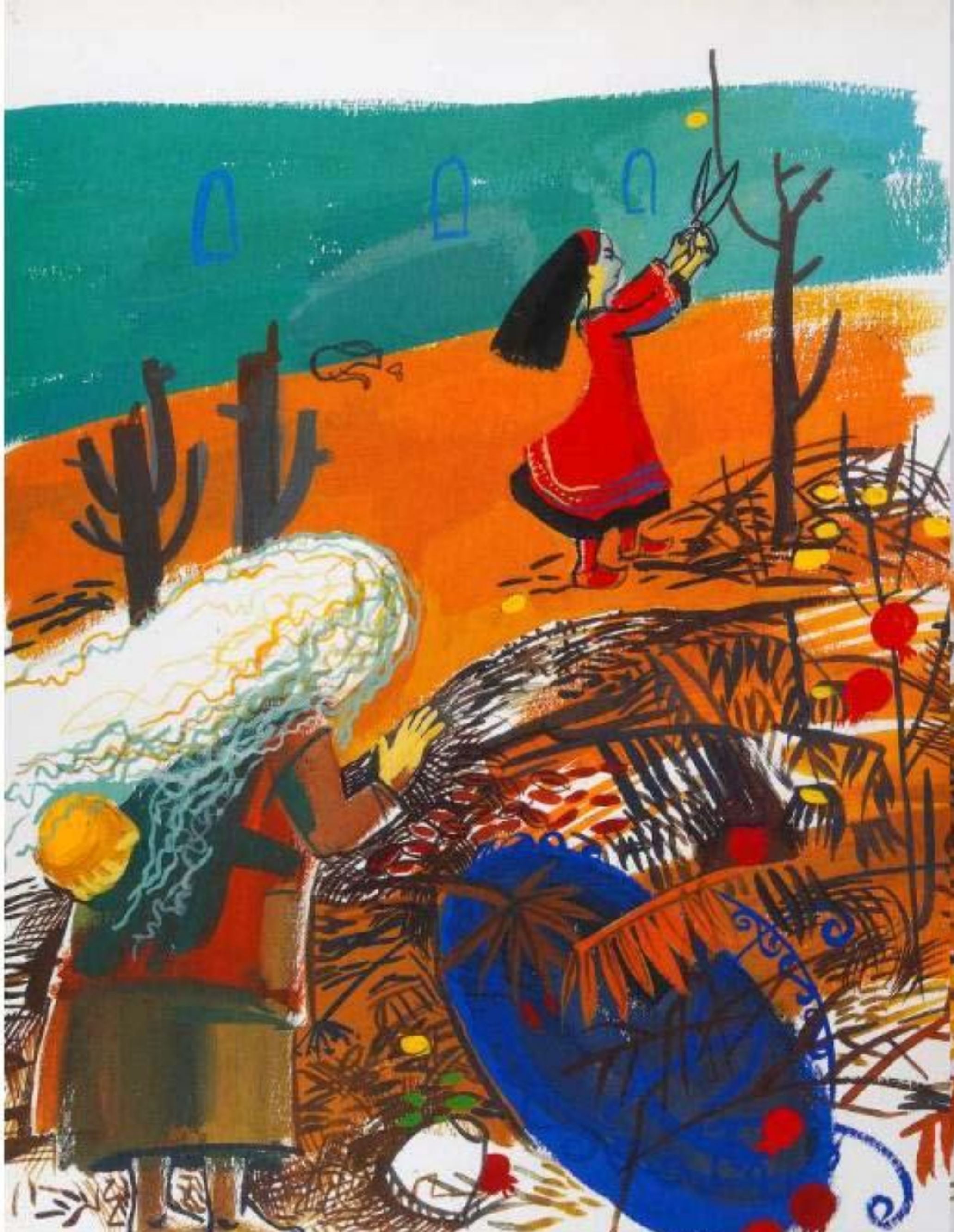
“प्रथम तुला माझी काही कामे करावी लागतील मग तुला मी लोकरीचा गुंडा देईन.” म्हातारी म्हणाली.

“ठीक आहे,” मोनीर म्हणाली..

दरवाजा उघडला आणि पुन्हा एकदा विस्कटलेले आणि अस्वच्छ लांब केस असलेली एक वृद्ध स्त्री समोर आली. मोनीर तिला ढकलून पुढे गेली. "मी काय करू?" तिने विचारले. त्या वृद्ध स्त्रीने तिला अस्वच्छ स्वयंपाकघरात नेले आणि तिच्या हातात एक जड हातोडा दिला. "तू सगळी भांडी, ड्रेनिंग बोर्ड आणि सिंक फोड. सगळं काही तोड," ती वृद्ध स्त्री म्हणाली. मोनीने एक क्षणही वाया घालवला नाही. तिने हातोडा उचलला आणि सगळ्या प्लेट्स, कप आणि सर्व पातेली फोडून टाकली. काम झाल्यावर ती त्या वृद्ध स्त्रीला शोधायला गेली."मी ते काम केलंय," ती म्हणाली. ती वृद्ध स्त्री एकही शब्द न बोलता स्वयंपाकघराकडे पाहत राहिली.

म्हातारी बाई मोनीरला बागेत घेऊन गेली. झुडपे पुन्हा वाढली होती, फुले कोमेजली होती आणि लहान झाडांना काटेरी झुडपे लागली होती. "तू सगळी फुले तोडून उपटून टाक," म्हातारी बाई म्हणाली आणि तिने मोनीरला एक जड कात्री दिली. "मला काहीही उमललेले नको आहे," असे म्हणून ती निघून गेली. मोनिरने सर्व काही तोडून टाकले. तिने फुले, झुडपे आणि दोन झाडे तोडली. एकही रोप उभे राहिले नाही. जेव्हा बाग पूर्णपणे उद्ध्वस्त झाली, तेव्हा ती म्हातारी बाईला शोधायला गेली. "हे बघ, तेही झाले," मोनीर म्हणाली. म्हातारी बाईने बागेकडे पाहिले पण एकही शब्द बोलली नाही.

"म्हाताऱ्या बाईने तिची वस्तू घेतली. तुझा लोकरीचा गोळा परत देण्यापूर्वी मला तुला विचारायचं आहे. ही कात्री घे आणि माझे केस काप." मनीरने म्हातारीचे केस घाईघाईने आणि निष्काळजीपणे कापले. तिचे काम झाल्यावर, तिने अधीरतेने विचारले, "आता त्या म्हातारीचं काय?" तिने आरशात स्वतःकडे पाहिले आणि तिचे केस किती लहान आणि किती वाईट कापले गेले आहेत हे तिच्या लक्षात आले."हो, खरंच, आता जाऊन तलाव शोधायला हवेत. मागच्या दरवाज्यातून जा. तुला दोन गोल तलाव सापडतील. एकाचे पाणी स्वच्छ आहे आणि दुसऱ्याचे गढूळ आहे. आधी गढूळ तलावात पोह आणि त्याच्या पाण्यात तीन वेळा डुबकी मार. मग स्वच्छ तलावात पोह आणि तेच कर." "तीनदा, त्याहून अधिक नाही," म्हातारी मोनीरला म्हणाली,

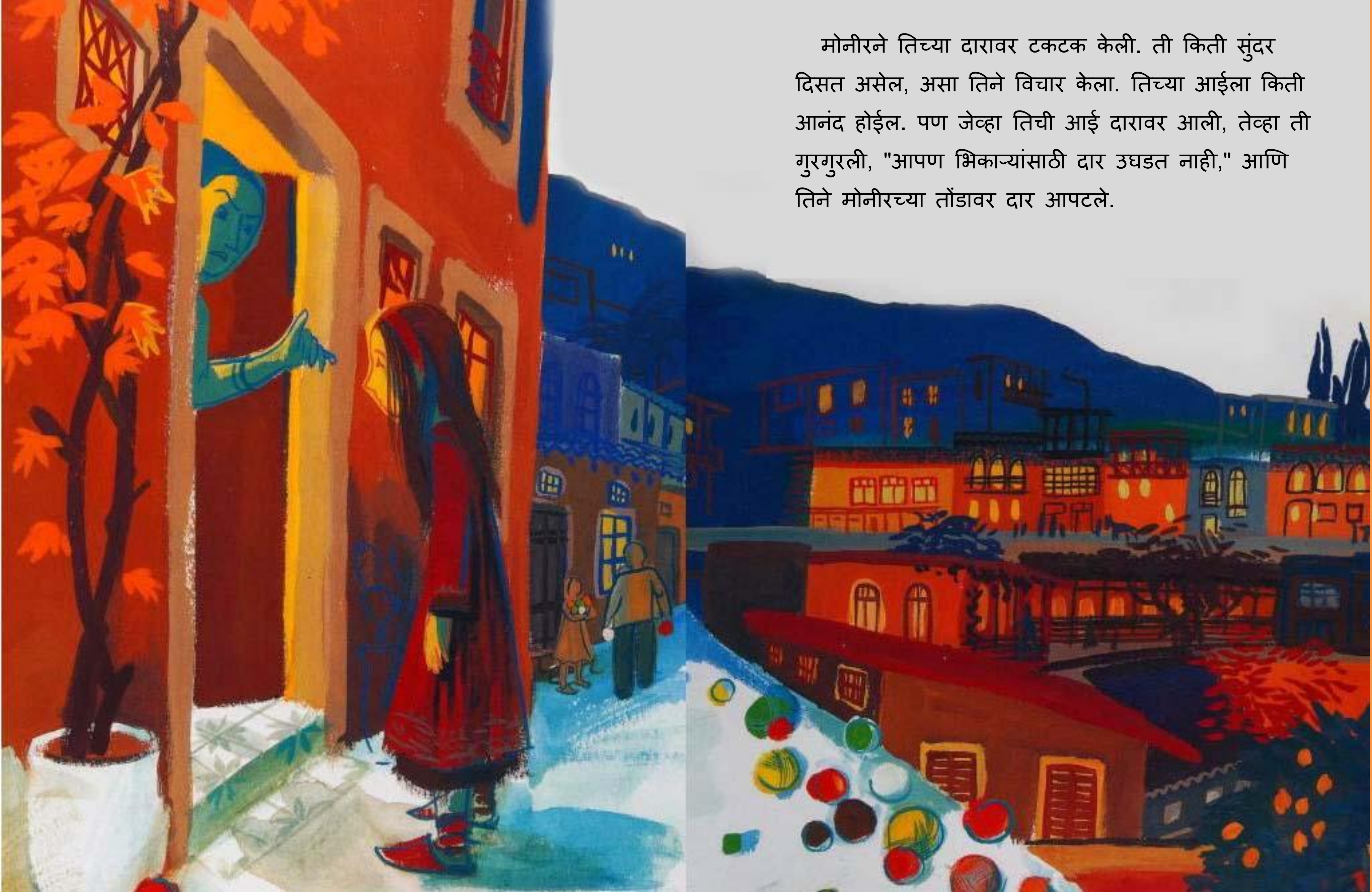

"मग तू घरी परत जाऊ शकतेस." ती मागच्या गेटकडे धावत गेली. तिने म्हाताऱ्या माणसाकडे असलेली लोकरीची पिशवी उचलली. तिला दोन गोल डबके दिसले आणि तिने तीनदा एका अंधाऱ्या डबक्यात उडी मारली.तिने तीनदा नाही, तर दहा वेळा पाण्यात डुबकी मारली.“ मी शिराजपेक्षा जास्त वेळ पाण्यात राहीन," ती पुटपुटली. "यामुळे मी तिच्यापेक्षा खूप जास्त सुंदर दिसेन!" तिच्या अंगावर काटा येऊ लागला होता. मेनीर अजूनही पाण्यातच होती. तिची त्वचा सुरकुतली होती आणि ती थरथरू लागली. तिने स्वतःला बाहेर काढले आणि घरी धावत गेली.

मोनीरने तिच्या दारावर टकटक केली. ती किती सुंदर दिसत असेल, असा तिने विचार केला. तिच्या आईला किती आनंद होईल. पण जेव्हा तिची आई दारावर आली, तेव्हा ती गुरगुरली, "आपण भिकाऱ्यांसाठी दार उघडत नाही," आणि तिने मोनीरच्या तोंडावर दार आपटले.

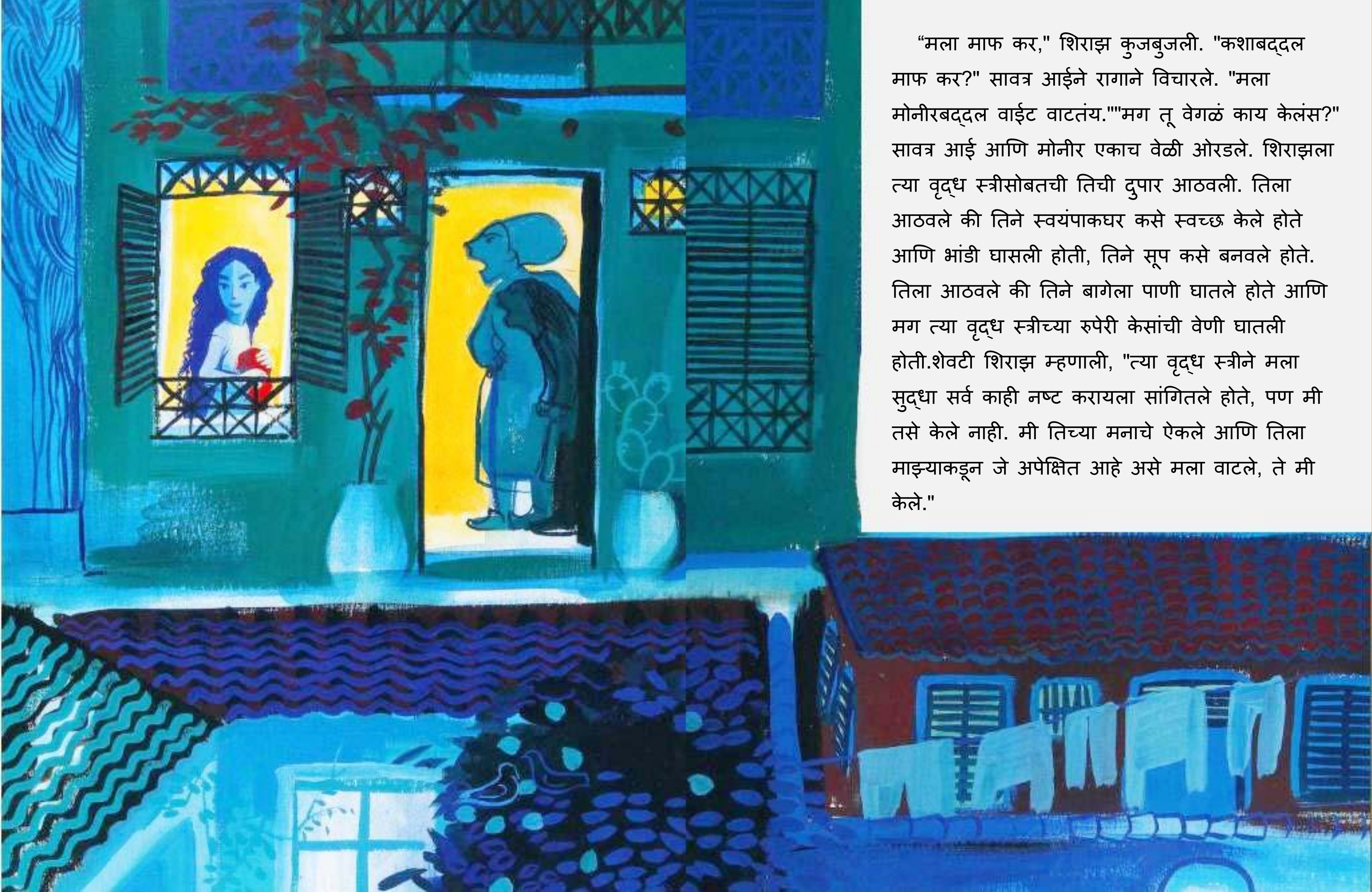

"मला त्रास देणं थांबव, किळसवाण्या प्राण्या!" यावेळी तिची आई ओरडली.

शेवटी, मोनीरच्या आईच्या लक्षात आलं की दारात उभी असलेली ही खरंच मोनीरच होती, जरी ती भयंकर दिसत होती तरी. तिचे केस तिच्या गालाभोवती निर्जीवपणे लटकत होते. तिचे डोळे क्रूर आणि लहान होते. आणि तिची त्वचा राखाडी आणि खडबडीत होती. "सांग मला, कृतघ्न," शिराझवर ओरडली. "तू घरातून बाहेर पडून पूर्वीपेक्षा अधिक सुंदर दिसत होतीस – मोनीर इतकी वेगळी आणि इतकी भयंकर कशी काय दिसते?“ "मला माहीत नाही," शिराझ तिच्या बहिणीकडे, तिला जे दिसलं त्यावरून, एकटक पाहत होती. "त्या म्हातारीकडे जाताना तू आम्हाला काही सांगितलं नाहीस का?" आई ओरडली. "मी सगळं सांगितलं," शिराझने उत्तर दिले."आणि मोनीर, तुला जसं सांगितलं होतं तसंच तू केलंस?“ "हो, आई, तिने जसं सांगितलं तसंच मी केलं. तिने मला स्वयंपाकघर उद्ध्वस्त करायला सांगितलं होतं." आणि मी ते उद्ध्वस्त केलं.' तिने मला बाग उद्ध्वस्त करायला सांगितली, आणि मी ती उद्ध्वस्त केली. तिने मला तिचे केस विंचरायला सांगितले, मी ते कापले." घरात शांतता पसरली.

“मला माफ कर," शिराझ कुजबुजली. "कशाबद्दल माफ कर?" सावत्र आईने रागाने विचारले. "मला मोनीरबद्दल वाईट वाटतंय.""मग तू वेगळं काय केलंस?" सावत्र आई आणि मोनीर एकाच वेळी ओरडले. शिराझला त्या वृद्ध स्त्रीसोबतची तिची दुपार आठवली. तिला आठवले की तिने स्वयंपाकघर कसे स्वच्छ केले होते आणि भांडी घासली होती, तिने सूप कसे बनवले होते. तिला आठवले की तिने बागेला पाणी घातले होते आणि मग त्या वृद्ध स्त्रीच्या रुपेरी केसांची वेणी घातली होती.शेवटी शिराझ म्हणाली, "त्या वृद्ध स्त्रीने मला सुद्धा सर्व काही नष्ट करायला सांगितले होते, पण मी तसे केले नाही. मी तिच्या मनाचे ऐकले आणि तिला माझ्याकडून जे अपेक्षित आहे असे मला वाटले, ते मी केले."

अनेक वर्षे लोटली. शिराझ आणि मोनीर मोठ्या झाल्या. लोकांना ती लपलेली बाग सापडली, जिथे दाट झुडपे आणि वाढलेली झाडे होती. त्यांना ते दोन तलाव सापडले आणि त्यांनी त्यात पोहण्याचा प्रयत्न केला. आणि तेव्हाच त्यांना त्या वृद्ध स्त्रीच्या गुप्त जादूचा शोध लागला.त्या काळसर आणि स्वच्छ दोन्ही तलावांमध्ये एकच पाणी आहे. त्यात डुबकी मारणाऱ्या लोकांना ते बदलत नाही. ते फक्त लोकांना त्यांच्या अंतर्मनातील भावनांप्रमाणे दिसू लागतात.आणि सर्वांना शिराझची आठवण झाली, त्या धाडसी हृदयाच्या मुलीची, जिने ऐकून हे समजून घेतले होते की, जेव्हा लोक दुःखी असतात, तेव्हा त्यांना जे हवे असते ते कसे मागावे हे त्यांना नेहमीच माहीत नसते.

समाप्त